

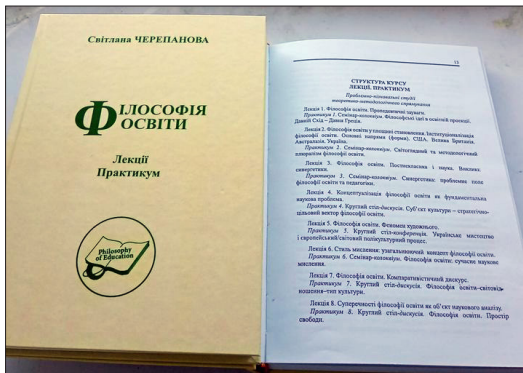
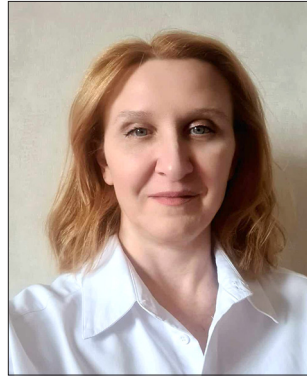
DOI: <https://doi.org/10.31874/2309-1606-2023-29-1-18>
УДК 37.013.73(075.4)

Наталія Радіонова

Рецензія на навчальне видання «Філософія освіти. Лекції. Практикум» Світлани Черепанової

Рецензія на навчальне видання доктора філософських наук, доцента, доцента кафедри філософії і педагогіки Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнології імені С. З. Гжицького Черепанової Світлани Олександрівни – Філософія освіти. Лекції. Практикум: Навчальне видання / Для магістрантів спеціальності 011 «Освітні педагогічні науки». Львів: Простір-М, 2023, 304 с.

Ключові слова: Черепанова Світлана, «Філософія освіти. Лекції Практикум», філософія освіти, педагогіка.

В останні десятиліття відбувається бурхливий розвиток філософії освіти на теренах України. Це відповідає потребам українського суспільства, яке має запит на формування нових педагогічних еліт. Внесок до цього зробили багато філософів і педагогів з різних регіонів нашої Батьківщини, свідченням чого є низка

підручників, посібників та монографій з філософії освіти, які підвищують філософську культуру освітян. Серед них особливо треба відзначити Світлану Черепанову, яка інтенсивно працює над концептуалізацією філософії освіти та популяризацією її ідей. Про це не в останню чергу свідчить її нова публікація «Філософія освіти. Лекції. Практикум» [Черепанова 2023], яка зацікавить усю освітянську громадськість не тільки в нашій країні, але й за кордоном.

Цінність роботи понад усе полягає в загальному задумі методології, мети та завдань курсу, який визначає ефективний вектор викладання та дозволяє зануритися в контекст гостро актуальних проблем сучас-

© Наталія Радіонова, 2023

ності. Навчальне видання репрезентує широкий спектр сучасних філософських ідей та концептів у просторі педагогічної освіти. Безперечно, філософія є і фундацією педагогіки, і рефлексією над освітою, але ж запропонований підхід як пропедевтика теж має право на існування, бо він вводить в термінологічну архітектуру педагогічного знання нові смисли та допомагає розглянути його у більш широких горизонтах. До речі ця модель збігається з британською, американською, німецькою традиціями. На цьому наголошує й сама авторка, вводячи у тематичне поле навчального видання основні напрями філософії освіти США, Великої Британії, Австралії, пояснюючи домінування в певний історичний час тих чи інших теоретичних побудов. Це створює міцний фундамент для подальшого розуміння комплементарності та взаємообумовленості теоретико-освітніх побудов.

Структурно дане навчальне видання складається з восьми лекцій, кожна з яких присвячена конкретним аспектам філософії освіти, і водночас є цілісним, завдяки авторській технології інтерактивної побудови тексту. Крім того, авторка додає практикум у його найбільш сучасних формах (семінар-кологвіум, круглий стіл-дискусія і круглий стіл-конференція тощо), що дозволяє формувати у магістрантів комунікативні навички, розвивати критичне мислення та, що особливо важливо, сприяє пробудженню емоційного інтелекту. Не в останню чергу цьому сприяє власне життєве кредо авторки – навчаючи інших, навчаєшся сам.

До цінних доробків навчального видання, що рецензується, треба віднести те, що авторка широко цитує та популяризує першоджерела [Черепанова 2023: 214-283]. Це посилює інформативність даного навчального видання.

Логічна структура, чітка послідовність презентованих у лекційному та практичному курсі тем, ретельно продуманий дизайн навчального курсу всебічно сприяє філософській рефлексії та саморефлексії магістрантів.

Особливу увагу хотілося звернути на майстерно накреслену авторкою карту-дороговказ інтерактивних практик філософії освіти в Україні [Черепанова 2023: 209-213]. Це перший крок до узагальнення цього досвіду, який має значний потенціал для оновлення українського суспільства. Це перспективне завдання, і саме в тому полягає цінність навчального видання Світлани Черепанової, бо вона не ставить крапку, а закликає до подальшої розбудови цієї проблематики, сприяє розвитку на теренах філософії освіти теоретичної педагогіки та її практичних версій.

Широко відома в освітянському колі формула Світлани Черепанової: «родина – нація – світ» насичує душевною теплотою сторінки даного видання, зміцнює нашу надію на перемогу у протистоянні з ворогом, орієнтує на європейські цінності та підтверджує тезу, що освіта є зброєю,

яка охороняє нас від сповзання у темряву невігластва та втрати цивілізаційного поступу.

Перефразовуючи загальновідомий вислів, що освітній філософ – це архітектор, а педагог – це будівельник, в цьому сенсі навчальне видання Світлани Черепанової – це вишкіл будівельника педагогічного знання. Маю сподівання, що опанування курсу «Філософія освіти. Лекції. Практикум» дозволить розширити коло інтересів магістрів спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» у просторі філософії освіти, а також сприятиме набуттю нових компетенцій, необхідних для діяльності у різних сферах освіти та посиленню ефективності національно-патріотичного виховання в Україні.

Посилання:

Черепанова, С. О. (2023) *Філософія освіти. Лекції. Практикум*: Навчальне видання / Для магістрів спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». Львів: Простір-М.

References:

Cherepanova, S. O. (2023). *Philosophy of education. Lectures. Workshop: Educational edition / For masters of specialty 011 "Educational, pedagogical sciences"*. [In Ukrainian]. Lviv: Prostir-M.

Nataliia Radionova. Review of «Philosophy of Education. Lectures. Practicum: Educational Edition» by Svitlana Cherepanova

Review of the educational edition by Svitlana Oleksandrivna Cherepanova, Doctor of Philosophical Sciences, Associate Professor of the Department of Philosophy and Pedagogy, Lviv National Stepan Gzhytsky University of Veterinary Medicine and Biotechnology. – Philosophy of Education. Lectures. Practicum: Educational Edition / For masters of the specialty 011 «Educational Pedagogical Sciences». Lviv: Prostir-M, 2023, 304 p.

Keywords: *Cherepanova Svitlana, philosophy of education, lectures, practicum, pedagogy.*

Радіонова, Наталія, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

E-mail: radionova_natali@i.ua

<https://orcid.org/0000-0001-7624-5539>

Radionova, Nataliia, Doctor of Philosophical Sciences, Professor, Professor of the Department of Philosophy, H. S. Skovoroda National Pedagogical University, Kharkiv, Ukraine

E-mail: radionova_natali@i.ua

<https://orcid.org/0000-0001-7624-5539>